

Pastiersky list biskupov Slovenska k Národnému pochodu za život 2015

Drahí bratia a sestry!

Ak pozorne a súvisle počúvame všetky čítania dnešnej nedele – čiže slová Knihy proroka Izaiáša, výzvy žalmistu, Jakubov list a napokon Markovo evanjelium – všimneme si ich spoločného menovateľa: všetky spomínajú ľudskú schopnosť vidieť a počuť. V prvom čítaní prorok sľubuje, že oči slepých a uši hluchých sa otvoria a že jazyk nemého vykríknie radosťou. Žalmista dodáva, že je to milujúci, ochraňujúci, dvíhajúci Pán, kto „otvára oči slepým“, ale „*hatí cesty hriešnikov*“. Následne sa apoštol Jakub vyjadruje slovesami „*všimnúť si*“ a „*počúvať*“; všimnúť si nie bohatého, ale chudobného, počúvať slová o skutočných dedičoch nebeského kráľovstva. Všetky tieto obrazy nás približujú k evanjeliu, v ktorom Ježišov dotyk s výzvou „*effeta*“ uzdravuje hluchonemého, pričom ovocím tohto „otvor sa“ bolo nielen to, že hluchý začal počuť, ale že aj začal „*správne rozprávať*“.

Vedieť správne, čiže pravdivo rozprávať je prirodzeným dôsledkom uzdravenia sluchu; veď správne rozprávanie závisí od ochoty správne počúvať, čiže rozlišovať pravdivé od nepravdivého, falošné od autentického. Toto rozlišovanie je niekedy ťažké, pretože rozkladné klamstvo o najhlbších základoch ľudskej spoločnosti sa dokáže prezentovať ako neškodný postoj; ako jeden z mnohých názorov demokratického dialógu, ako právo na osobnú mienku. A my sa bojíme povedať, že to je jednoducho nepravda. Tieto lži neobchádzajú ani takú závažnú problematiku, akou je téma rodiny, rodičovstva a detí.

Pred polrokom sa v jednom slovenskom ekonomickom týždenníku objavil článok so zarážajúcim názvom: „*Vďaka, ale nebudem mať deti. Prečo je výhodné žiť život bez potomkov*“ (Trend, 21. 4. 2015). V texte o jednej zahraničnej knihe sa píše o ľuďoch materiálne dobre zabezpečených a predsa rozhodnutých nemať deti. Motivácie k takémuto rozhodnutiu prekvapujú rovnako, ako titulok článku. Materstvo ženy ako prirodzená požiadavka sa označuje za predsudok, alebo deti vyrušujúce v dopravných prostriedkoch za diskrimináciu ostatných cestujúcich. Ďalšia výpoveď neváha výchovu detí pokladať za stratu času a energie, či vyjadriť obavu zo splodenia dieťaťa do takého bezcitného konzumného sveta. Nechýbajú ani obvinenia voči ľuďom rozhodnutým, že sa stanú rodičmi. Sú vraj často oveľa sebeckejší ako bezdetné páry, ktoré sú vraj podľa niektorých štúdií pre komunitu prospešnejšie ako rodiny s deťmi. „*Princíp ženy rodičky*“ – citujeme doslova – „*ostáva v spoločnosti hlboko zakorenený a to sa týka aj konzervatívneho Slovenska*“.

Spoločným menovateľom týchto výrokov je strata nádeje. Nádeje v to, že darovať život má zmysel, že obetovať sa má zmysel, že byť pre druhého má zmysel. V logike tejto beznádeje sa potom na Slovensku hlboko zakorenená úcta k žene ako rodičke označuje za čosi konzervatívne, zastarané, nemoderné. Lenže slovo „konzervatívny“ je od „konzervovať“, čiže uchovávať niečo v pôvodnom stave. A materstvo, otcovstvo, rodičovstvo je súčasťou najpôvodnejšieho plánu Stvoriteľa, ktorého lásku nám Sväté písmo približuje práve cez vznešené pojmy otcovstva či materstva. Áno, sme konzervatívni vo vedomí, že ak sa nedržíme najhlbších, Bohom položených základov ľudskej civilizácie a každého ľudského života, odsudzujeme ju na zánik. „*Každý život je darom*“ – prízvukuje pápež František (Tweet pápeža Františka, 22. 1. 2015). A vyzýva nás ku „*každodennej snahe aktualizovať Boží projekt života jeho odvážnou a láskyplnou ochranou vo všetkých jeho fázach, a to v duchu ľudskej blízkosti odmietajúcej skartačnú kultúru*“ (Posolstvo pápeža Františka, 15. 5. 2015). Tieto a podobné slová adresoval Svätý Otec účastníkom pochodu za život vo Washingtone, ale aj v Paríži či Ríme, kde sa na chvíľu dokonca pripojil k účastníkom pochodu a povzbudzoval ich slovami „*kráčajte takto ďalej, život treba chrániť vždy!*“ (Príhovor pápeža Františka, 5. 5. 2014). O potrebe chrániť naozaj vždy a naozaj každý ľudský život sme boli presvedčení aj počas Pochodu za život v Košiciach v septembri 2013. Jeho jedinečnú atmosféru máme ešte v živej pamäti. Už vtedy viacerí z účastníkov vyjadrili túžbu znovu sa v budúcnosti zapojiť do niečoho podobného. A budúcnosť, čiže naša súčasnosť ukázala, že podpora a ochrana života vôbec nestratila na aktuálnosti.

Kráčajme teda ďalej – aj my s uzdraveným sluchom i zrakom –, aby sme „správne hovorili“ ako ten vyliečený muž z evanjelia. Hovoriť, vyjadriť sa dá slovami, ale môže sa aj gestami, vzťahmi, symbolmi či napríklad účasťou na dôležitom podujatí. Na jedno z nich vás teraz znova a radi pozývame: na pochod za život v Bratislave, ktorý sa uskutoční v nedeľu 20. septembra o pol tretej popoludní. Príďte na pokojnú manifestáciu všetkých ľudí dobrej vôle; príďte vydať spoločné svedectvo o zmysle nášho života, ktorý má východisko, smer i cieľ. Zmysel nášho života a každého ľudského života ako posvätného daru, ktorý máme a chceme rozvíjať a podporovať. Heslom tohoročného pochodu je „*radosť zo života*“. Túžme túto radosť zdieľať; túžme ju ponúkať, odovzdávať ďalším ľuďom vrátane tých, ktorí v sebe nevládu udržať nádej. Vykročíme do ulíc Bratislavy ako ľudia, ktorí svoju nádej prežívajú spoločne a vzájomne sa v nej utužujú.

Dovidenia v Bratislave.

Všetkým vám žehnajú biskupi Slovenska.